

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

PROTOKOL ZA PRIJAVU, UGOVARANJE, VOĐENJE I PRAĆENJE PROJEKATA NA EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKOM FAKULTETU

(ažuriran i usvojen na Dekanskom kolegiju 16. listopada 2017.)

Polazišta za izradu Protokola

Potreba za donošenjem fakultetskog *Protokola za prijavu, ugovaranje, vođenje i praćenje projekata* proizlazi iz nalaza i smjernica dokumenta *Samoanalize Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2008.-2013.*, usvojenog u okviru postupka reakreditacije Fakulteta u ak.god. 2013./2014. od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje. On se također temelji na strateškim odrednicama i ciljevima *Strateškog plana razvoja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2014.-2018.* kao i na *Strateškom programu znanstvenih istraživanja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2014.-2018.* Dodatno, argumente u prilog potrebi izrade ovakvog Protokola nalazimo i u novom *Statutu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, usvojenom na Fakultetskom vijeću 26. travnja 2016., te na Senatu Sveučilišta u Zagrebu 14. lipnja 2016.

U dokumentu *Samoanalize* utvrđen je manjak kompetitivnih istraživačkih projekata s nositeljstvom Fakulteta i institucionalno ugovorenih stručnih projekata, nedostatan povezivanje istraživača unutar samog Fakulteta, kao i znanstvene suradnje s drugim istraživačima i institucijama, neujednačena znanstvena produktivnost, preopterećenost znanstvenika nastavnim i drugim obvezama te nedostatna administrativna podrška u prijavi i vođenju projekata. Stoga se u preporukama za daljnji rad navodi potreba unaprjeđenja sustavne politike praćenja opsega i kvalitete znanstvenog i stručnog rada na razini Fakulteta, pomak prema većem umrežavanju timske i institucionalne projektne suradnje, strateško planiranje i poboljšanje administrativno-tehničke potpore u prijavi, provedbi i praćenju projekata.

U *Strateškom planu razvoja* ističe se potreba bolje koordinacije znanstveno-istraživačkog i stručnog rada te usklađenosti pojedinačnog djelovanja sa zajedničkim ciljevima. U svrhu otklanjanja nepovoljne organizacijske klime predviđeno je donošenje pravilnika o pojedinačnim i organizacijskim odgovornostima, komunikaciji i postupcima. Tako je i u *Akcijskom planu za razdoblje 2014.-2015.*, planirana izrada pravilnika i protokola za ključne radne procese u svim djelatnostima te izrada plana koordinacije razvoja znanstvene djelatnosti na fakultetskoj razini.

U okviru *Strateškog programa znanstvenih istraživanja 2014.-2018.* sadržajno su definirane prioritetne teme, metodologija i vrste istraživanja za spomenuto razdoblje, a prema novom se *Statutu* Fakulteta među stalna stručna tijela uvrštava i *Odbor za znanstveno-istraživačku djelatnost* koji planira, koordinira, prati i vrednuje znanstveno-istraživačke aktivnosti na fakultetskoj razini i o tome redovito izvještava Fakultetsko vijeće. Statut također regulira pitanja sukoba interesa te navodi kako se ugovori Fakulteta s drugim pravnim osobama mogu uvjetovati, ograničiti ili zabraniti u slučaju mogućeg negativnog utjecaja ili konkurentnosti Fakultetu.

Svrha i ciljevi Protokola

Ovaj se Protokol donosi s općim ciljem unaprjeđenja znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti, u skladu s gore navedenim polazištima te radi promicanja organizacijskih vrijednosti (navedenih u *Strateškom planu razvoja* Fakulteta) koje obuhvaćaju profesionalnu etičnost i odgovornost u obavljanju svih poslova, poštivanje stavova i mišljenja drugih, kao i zakonskih akata i propisa, timski rad i izvrsnost.

Specifični ciljevi koji se žele postići donošenjem ovog Protokola su:

- osigurati transparentnost informacija na svim razinama djelovanja, od odsjeka, preko studijskih programa, komunikacije s rukovodstvom i administrativnom službom Fakulteta, do Fakultetskog vijeća,
- jasno regulirati proceduru prijave, ugovaranja, vođenja i praćenja projekata,
- jasno regulirati poslove i odgovornosti svih djelatnika Fakulteta u ovim poslovima, te
- poboljšati znanstvenu, stručnu i administrativnu podršku u ovim poslovima.

Struktura Protokola

Protokol je strukturiran sadržajno prema područjima koja su obuhvaćena ovim Protokolom, te prema postupcima koji odgovaraju nužnim koracima za prijavu gotovo svih planiranih projektnih aktivnosti.

Rodna jednakost

Svi pojmovi u ovom Protokolu koji su rodno definirani odnose se jednako i na muški i na ženski rod.

Protokol za prijavu, ugovaranje, vodenje i praćenje projekata

Projekti i vrste projekata

Pojam 'Projekt' dolazi od latinske riječi *proiectum* što znači 'bačen unaprijed'.

Prema **definiciji**, projekt je bilo koji niz aktivnosti i zadaća koje imaju određeni cilj, trebaju ispuniti određene specifikacije, imaju određen početak i kraj, ograničena financijska sredstva, troše resurse te su višefunkcionalne¹.

Svaki projekt ima sljedeća **obilježja**²:

- definiran je početkom i krajem (vremenski okvir),
- ima specifične, unaprijed definirane ciljeve (očekivanja od projekta),
- ima unaprijed definirane i međusobno isprepletene aktivnosti (korake za ostvarivanje cilja),
- ima definirane ljudske resurse koji rade na planiranim zadacima (projektni tim),
- ima ograničen i unaprijed definirani budžet (financijski plan).

Vodenje projekta podrazumijeva primjenu znanja, vještina, alata i tehnika prema projektnim aktivnostima, kako bi se ostvarili ciljevi, odnosno očekivanja od projekta³.

U odnosu na definiciju, svi **projekti registrirani na Fakultetu** trebaju imati jasno definiran naslov, voditelja, suradnike te razrađen cilj i svrhu, područje djelovanja, vremenski okvir, financijski okvir ukoliko postoji vanjsko financiranje te ulogu Fakulteta u provedbi projekta.

Obilježja **dobro postavljenih ciljeva** su da su oni jasno određeni (opisani), mjerljivi, dostižni i ostvarivi te vremenski uokvireni.

S obzirom na cilj koji se projektom planira ostvariti, za potrebe znanosti i visokog obrazovanja projekti mogu biti:

- znanstveni (znanstveno-istraživački),
- stručni,
- stručni sa znanstvenom komponentom.

Istraživanje i razvoj (IR) definira se kao „kreativni sustavni rad s ciljem uvećavanja količine znanja uključujući znanja o čovjeku, kulturi i društvu, kao i korištenje te količine znanja za razvoj novih procesa“⁴. Djelatnosti koje obuhvaća pojam istraživanja i razvoja (IR) jesu temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja.

- Temeljno istraživanje jest teorijski ili pokusni rad poduzet ponajprije radi postignuća novih znanja o osnovama pojava i činjenica bez konkretne praktične primjene.
- Primijenjeno istraživanje jest teorijski ili pokusni rad poduzet ponajprije radi postignuća novih znanja i usmjeren prije svega na ostvarivanje praktičnog cilja.
- Razvojno istraživanje jest sustavan rad zasnovan na postojećim rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren prema stvaranju novih materijala, proizvoda ili sklopova te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

¹ Kerzner, H. (2003): Project management, A systems approach to planning, scheduling and controlling, New York: John Wiley and Sons

² Pinto, J.K., Selvin, D.P. (1988): Project Success: Definitions and Measurement Techniques, Project Management Journal, 19, 1, 67-72

³ PMI (1994): A guide to the Project Management Body of Knowledge, Newton Square, PA: Project Management Institute

⁴ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Prema vrsti ugovaranja i načina dobivanja sredstava, projekte je moguće podijeliti u sljedeće skupine:

- kompetitivni projekti: odobreni na kompetitivnim natjecajima nakon stručne nezavisne recenzije i financirani iz natjecajnih nacionalnih ili međunarodnih fondova/programa,
- ne-kompetitivni projekti: odobreni po ciljanom pozivu ili institucionalnoj narudžbi, sa ili bez natjecaja; ugovoreni temeljem dogovorne/sporazumne suradnje između dvaju ili više domaćih i/ili međunarodnih partnera/institucija,
- financijska potpora istraživanjima: primjerice potpora Sveučilišta u Zagrebu,
- samostalno istraživanje: strukturirani rad na nekom znanstvenom istraživanju, bez formalnog/namjenskog financiranja, uz uporabu postojećih resursa, koje istraživač i/ili skupina istraživača provodi ispred Fakulteta.

Prema statusu i načinu sudjelovanja Fakulteta i/ili članova projektnog tima, projekti mogu biti:

- oni u kojima je Fakultet institucionalni nositelj projekta,
- oni u kojima je definirano institucionalno partnerstvo na projektu sa ili bez financiranja,
- oni u kojima Fakultet ima institucionalni status suradnika na projektu sa ili bez financiranja,
- oni u kojima postoji suradnja skupine ili pojedinog istraživača/stručnjaka na projektu bez institucionalnog ugovaranja i financiranja.

Slijede primjeri projekata s obzirom na natječaje i vrstu ugovaranja, te fond/instituciju koja projekt financira:

Kompetitivni znanstveni projekti (prema kategorizaciji MZOS u okviru višegodišnjeg institucijskog financiranja znanstvene djelatnosti):

- projekti s dokazivim znanstvenim značajem i svrhom, a ugovaranje kojih se dokazuje kopijom natječaja (javnog poziva) i sklopljenog ugovora (u ovu kategoriju ne ulaze IPA i bilateralni projekti).

(A) Međunarodni znanstveni kompetitivni projekti (primjeri):

- projekti Obzora 2020,
- projekti Europske zaklade za znanost (ESF - European Science Foundation),
- COST (European Cooperation Science and Technology) projekti - sudjelovanje znanstvenika u međunarodno priznatoj istraživačkoj mreži, bez institucionalnog ugovaranja i financiranja (iz projekta se direktno financira/stipendira međunarodne sastanke/skupove, studentske boravke i sl. uključenih znanstvenika),
- HERA projekti (Humanities in the European Research Area),
- istraživački ERASMUS+ projekti;
- međunarodni istraživački projekti uz potporu ostalih kompetitivnih europskih i drugih međunarodnih institucija/fondova/programa.

(B) Domaći/nacionalni znanstveni kompetitivni projekti (primjeri):

- projekti Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ / NZZ),
- projekti Fonda "Jedinstvo uz pomoć znanja" - UKF,
- nacionalni istraživački projekti uz potporu Strukturnih fondova EU, kao što su Europski socijalni fond (ESF) i Europski fond za regionalni razvoj,
- nacionalni istraživački projekti uz potporu drugih nacionalnih i međunarodnih institucija/fondova/programa.

(C) Međunarodni znanstveni ne-kompetitivni projekti (primjeri):

- bilateralni ili multilateralni međunarodni projekti sporazumne istraživačke suradnje uz potporu nacionalnih i međunarodnih institucija.

(D) Domaći/nacionalni znanstveni ne-kompetitivni projekti (primjeri):

- bilateralni ili multilateralni nacionalni projekti sporazumne istraživačke suradnje uz potporu MZOS, sveučilišta, drugih nacionalnih i međunarodnih institucija,
- istraživački IPA projekti (Operativni program Razvoj ljudskih potencijala),
- projekti financirani iz državnog proračuna / tijela državne uprave (npr. Vladini uredi, uprave i ministarstva), uz potporu javnih institucija, jedinica lokalne i područne (regionalne) uprave i samouprave (npr. županije, gradovi),
- projekti uz potporu nacionalnih i međunarodnih organizacija civilnog društva (npr. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, UNICEF i slično),
- projekti uz potporu gospodarskih subjekata (npr. Zaklada Adris, Hrvatska lutrija i slično).

Najava prijave, početka rada ili sudjelovanja u projektu

Kada djelatnik Fakulteta planira pokrenuti ili prijaviti projekt, o tome je na sjednici dužan usmeno obavijestiti članove svojeg matičnog Odsjeka i Studijskog programa. Sadržajno je potrebno informirati o području djelovanja projekta, natječaju ili pozivu na koji će se projekt prijaviti, okvirnom naslovu, ulozi u projektu, kao i o drugim planiranim suradnicima na projektu.

Istraživanja koja se izrađuju samo s ciljem izrade završnih (diplomskih ili doktorskih) radova odobravaju se putem za to predviđene procedure, te nisu sastavni dio ovog Protokola.

Ako je djelatnik Fakulteta zatražen ili planira započeti rad na projektu (ili prijavi projekta) čiji je nositelj druga institucija, o tome je također dužan usmeno informirati članove matičnog Odsjeka i Studijskog programa.

Djelatnik Fakulteta koji prijavljuje projekt dužan je unaprijed najaviti projekt slanjem ***Obrasca za evidenciju projekata u kojima kao nositelj, partner ili suradnik sudjeluje ERF*** (u prilogu Protokola).

Ispunjeni Obrazac dostavlja se elektroničkom poštom prodekanu za znanost i stručnoj suradnici za međunarodnu suradnju i projekte. Originalni potpisani Obrazac, u papirnatj verziji, dostavlja se samo stručnoj suradnici za međunarodnu suradnju i projekte.

U slučajevima kada je Fakultet formalno nositelj ili ugovoreni partner/suradnik na projektu, djelatnik Fakulteta dužan je o planiranom angažmanu pismeno obavijestiti prodekana za znanost, pri čemu je važno navesti okvirno područje i naslov projekta, natječaj na koji se projekt eventualno prijavljuje te planirane suradnike. Pritom prodekan za znanost ima pravo, ukoliko je potrebno, zatražiti sastanak i razgovarati s djelatnikom Fakulteta kako bi u okviru svojih statutarnih ovlasti provjerio značaj navedenog projekta za Fakultet, razjasniti potencijalne dobiti i rizike od uključivanja te očekivanja od strane rukovodstva i administrativne podrške za provođenje projekta.

U slučajevima kada pojedini natječaj definira mogućnost prijave samo jednog projekta po ustanovi, a na Fakultetu postoji više interesa za prijavu na navedeni natječaj, prodekan za znanost može sazvati sastanak svih potencijalnih prijavitelja s Dekanskim kolegijem, te će razgovorom i argumentima, u dobroj vjeri, nastojati sporazumno dogovoriti i odlučiti koji projekt je najprimjereniji za prijavu na navedeni natječaj.

Djelatnik Fakulteta koji prijavljuje projekt dužan je izvijestiti o rezultatima natječaja na koji je projekt prijavljen.

Administrativni, pravni i financijski poslovi u prijavi i provedbi projekta

Svaki djelatnik Fakulteta koji prijavljuje projekt dužan je pratiti natječajnu dokumentaciju prilikom ispunjavanja obrazaca za prijavu projekta, te osigurati sve relevantne informacije i potpise koji se natječajem traže.

Administrativna stručna služba Fakulteta dužna je pružati i osigurati podršku u poslovima prijave i rada na projektu. Pritom je važno sve dopise i dokumente urudžbirati kod odgovarajuće stručne službe, sve ugovore i pravne elemente provjeriti i dogovoriti kod fakultetske pravnice (tajnice), sve financijske elemente provjeriti u računovodstvu Fakulteta, dok tehničko-informatičku služba pruža podršku u poslovima iz svoje domene.

Za sve prijave projekata u kojima je Fakultet nositelj ili ugovoreni partner obvezno je pribaviti mišljenje Etičkog povjerenstva o usklađenosti pisanih materijala s etičkim kodeksima, a pritom se primjenjuje Protokol Etičkog povjerenstva.

Svi formalno financirani i/ili ugovoreni projekti moraju imati ugovore koje potpisuje Dekan kao čelnik ustanove.

Ukoliko se radi o projektu uz financiranje u kojemu je Fakultet nositelj projekta, Fakultet u pravilu zadržava 15% ukupne vrijednosti projekta za pokriće materijalnih i ostalih troškova, te za unaprjeđivanje znanstvenog rada. U slučajevima kada projektni natječaj to ne dozvoljava, Fakultet neće zadržati postotak ukupne vrijednosti projekta što se obrazlaže i dokumentira tekstem natječaja. U slučaju potrebe bilo kakvih drugih odstupanja u odnosu na financijsko poslovanje, voditelj projekta o tome razgovara s Dekanskim kolegijem koji donosi odluku.

Za sva financijska pitanja, kao i financijska izvješća vezana uz projekt, voditelj je dužan konzultirati se s voditeljem računovodstva te zatražiti njegov supotpis na dokumentima vezanim uz financije.

Svi zaključeni ugovori (ili kopije ugovora) između Fakulteta ili djelatnika Fakulteta o odobrenim projektima dostavljaju se i urudžbiraju voditelju projekta, računovodstvu, stručnom suradniku za međunarodnu suradnju i projekte, te u arhivi Fakulteta.

Dokumentacija i evidencija projekata

Svaki voditelj projekta dužan je uredno voditi svu dokumentaciju projekta kojima može pravdati sve postupke administrativne, istraživačke i financijske prirode. To se prije svega odnosi na kopije računa, financijska izvješća, dopusnice etičkog povjerenstva ili nadležnih ustanova, upitnike i slično.

Voditelj projekta urudžbira projektnu dokumentaciju (ugovore, dopise, izvješća) kod stručnog suradnika za međunarodnu suradnju i projekte. Specifična dokumentacija vezana uz projekt i provedbu projektnih aktivnosti (dopusnice etičkog povjerenstava, kopije računa/ponuda, putni nalozi i sl.) evidentira se i urudžbira kod odgovarajućih stručnih službi Fakulteta.

Svi projekti koji se provode na Fakultetu (bez obzira na financiranje ili ulogu Fakulteta u projektu) trebaju biti evidentirani, što se obavlja ispunjavanjem za to namijenjenog *Obrasca za evidenciju projekata* u kojima kao nositelj, partner ili suradnik sudjeluje ERF (u prilogu Protokola).

Spomenuti je Obrazac dostupan na mrežnoj stranici Fakulteta i kod stručnog suradnika za međunarodnu suradnju i projekte.

Uvjeti za pravilan rad na projektu i odgovornost

Tijekom rada na projektu, odgovornost Fakulteta je osigurati uvjete i podršku za njegovu provedbu sukladno ugovorenim obavezama.

Voditelj projekta odgovoran je za svu dokumentaciju, sadržaj te poštivanje etičkih i akademskih standarda u okviru rada na projektu, kao i za praćenje rada svih suradnika na projektu, koji snose individualnu odgovornost u svojem spektru poslova.

Voditelj projekta dužan je informirati prodekana za znanost, nadležne službe Fakulteta, i cijeli projektni tim o svim projektnim aktivnostima, ugovorima, izvješćima i ostalim preuzetim obavezama.

Prije potpisivanja ugovora, voditelj projekta dužan je konzultirati se s pravnom služnom i/ili ostalim nadležnim službama.

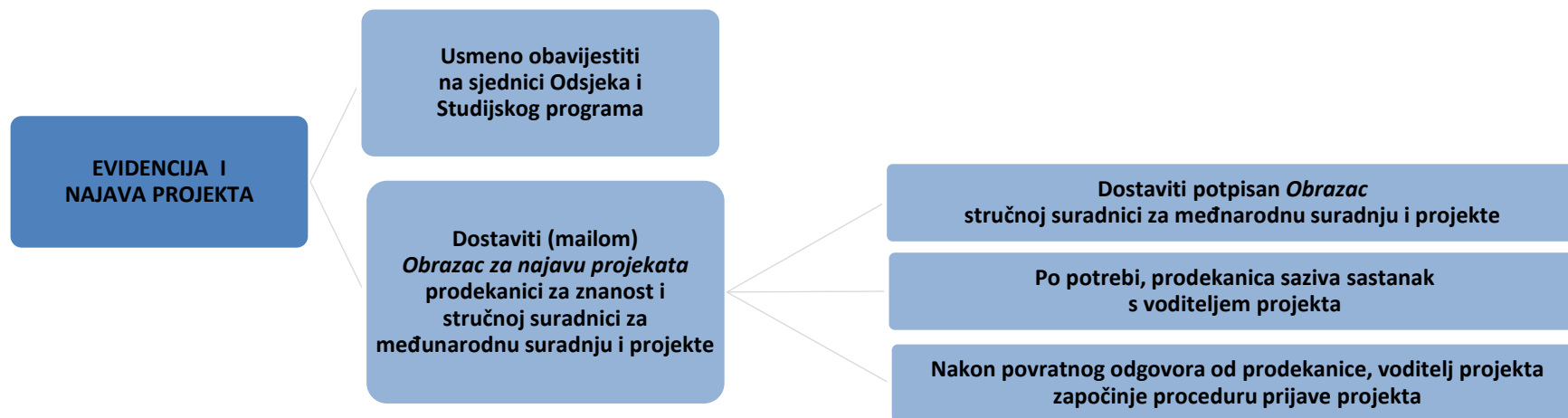
Administrativna i stručna služba (Tajništvo) Fakulteta odgovorna je za podršku u radu na projektu u okviru svojih nadležnosti i zaduženja, vezanih uz određena radna mjesta.

U dogovoru s voditeljem projekata, stručni suradnik za međunarodnu suradnju i projekte koordinira administrativno-tehničku podršku od strane pojedinih službi/djelatnika, a po potrebi i pribavlja potrebnu dokumentaciju od ustanova izvan Fakulteta.

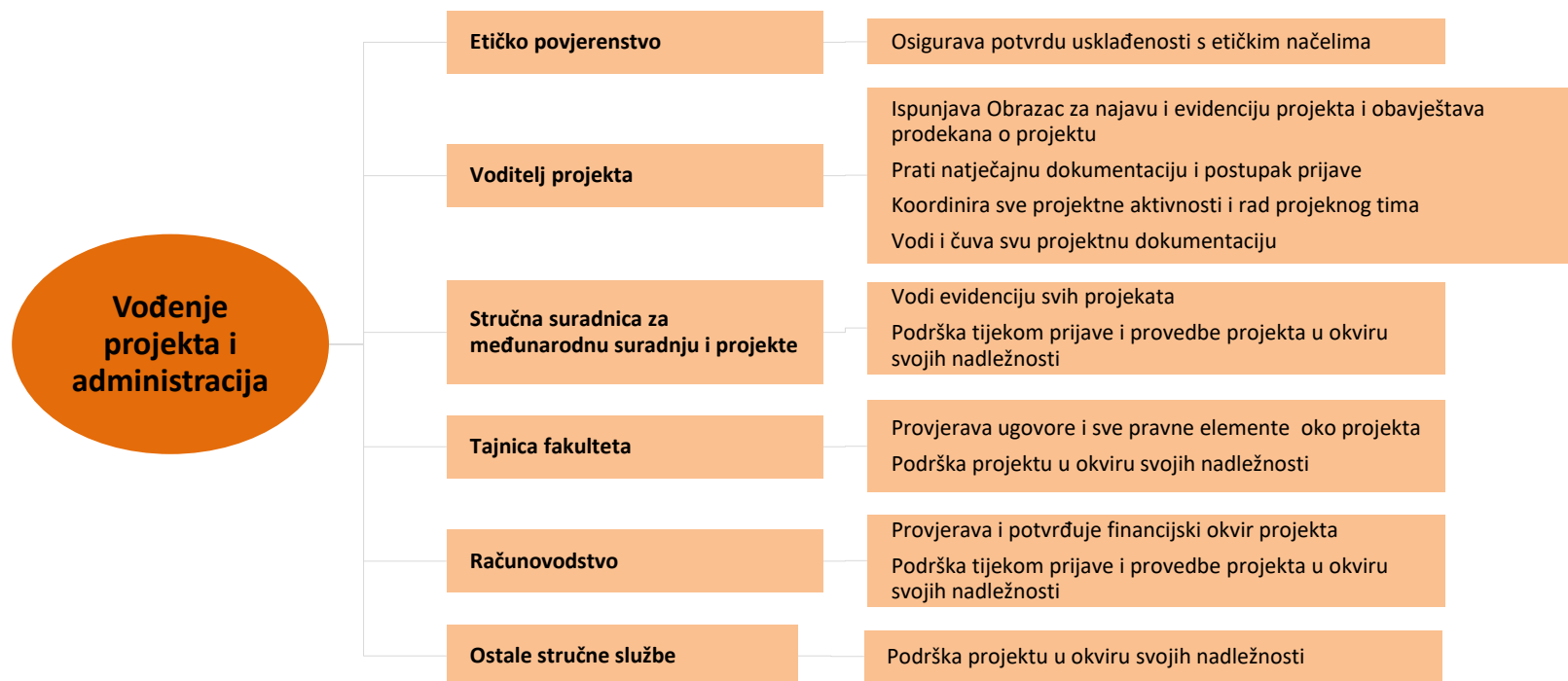
Sustavno informiranje o natjecajima

Prodekan za znanost i stručni suradnik za međunarodnu suradnju i projekte, a poželjno i drugi djelatnici Fakulteta, pravovremeno informiraju putem elektroničke pošte sve djelatnike Fakulteta o potencijalno korisnim natjecajima za prijavu, s ciljem osiguravanja što je moguće više konkurentnih i kompetitivnih projekata Fakulteta.

Shematski prikaz komunikacije prilikom planiranja i najave projekta

Shematski prikaz odgovornosti prilikom vođenja projekta i administracije

**OBRAZAC ZA NAJAVU I EVIDENCIJU PROJEKATA
EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKOG FAKULTETA***

I. FAZA - NAJAVA PROJEKTA I PLANIRANJE PRIJAVE					
Vrsta projekta (označiti sa ☒)	☐ znanstveni	☐ stručni	☐ stručni sa znanstvenom komponentom		
	☐ kompetitivni	☐ nekompetitivni	☐ potpora istraživanju	☐ samostalno istraživanje	
	☐ domaći		☐ međunarodni		
	☐ temeljni	☐ primijenjeni	☐ razvojni		
Položaj Fakulteta	☐ nositelj	☐ partner	☐ suradnik		
Naziv projekta na hrvatskom i engleskom jeziku					
Predviđeni vremenski okvir trajanja projekta					
Natječaj/ poziv na koji se prijavljuje; izvor financiranja					
Traženi iznos za cijeli projekt					
Ustanova koja je nositelj/prijavitelj projekta i ime voditelja					
Drugi institucionalni partneri u projektu					
Voditelj/koordinator projekta za ERF					
Suradnici na projektu (s ERF-a)					
Financijske obaveze ERF-a u projektu					
Druge obaveze ERF-a, ako postoje					
Kratki opis i ciljevi projekta					
Datum prijave projekta					

II. FAZA - REZULTAT NATJEČAJA ILI POZIVA	
Projekt odobren DA/NE i datum	
Odobreni iznos	
Ime i prezime osobe koja ispunjava obrazac i vlastoručni potpis, datum	

Obrazac se dostavlja mailom prodekanici za znanost i međunarodnu suradnju i stručnoj suradnici za međunarodnu suradnju i projekte.

Originalni potpisani Obrazac dostavlja se samo stručnoj suradnici za međunarodnu suradnju i projekte.